

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

«Ψηφιακός μετασχηματισμός της εκλογικής διαδικασίας»

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του ψηφιακού μετασχηματισμού της εκλογικής διαδικασίας είναι αφενός μεν η αντιμετώπιση της αποχής και η καλλιέργεια της συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και αφετέρου δε η εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, με δραστική μείωση των δαπανών και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Επίσης, απόλυτη διαφάνεια, αξιοπιστία, ασφάλεια και ταχύτητα των αποτελεσμάτων ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία για το τελικό αποτέλεσμα από όλα τα κόμματα και τους υποψηφίους που θα συμμετέχουν στις εκλογές.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες

Αρμόδιοι για την υλοποίηση του έργου είναι αυστηρά το Ελληνικό δημόσιο και συγκεκριμένα τα Υπουργεία Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μαζί με το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας – ΕΔΥΤΕ Α.Ε. (GRNET).

Άρθρο 3

Δημιουργία ανεξάρτητης επιβλέπουσας επιτροπής

Αμέσως μετά την προκήρυξη των εκλογών, με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης συγκροτείται 20 μελής επιτροπή με διαφανή και δημόσια πρόσκληση και επιλογή βάση μοριοδότησης η οποία θα είναι η επιβλέπουσα αρχή της εκλογικής διαδικασίας. Συγκεκριμένα η επιτροπή θα αποτελείται από προγραμματιστές, τεχνικούς δικτύων, στατιστικολόγους αλλά και νομικούς με ειδίκευση στο εκλογικό δίκαιο οι οποίοι σε συνεργασία με το ΕΔΥΤΕ αλλά και εκπροσώπους όλων των κομμάτων θα έχουν την ευθύνη για την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών. Η έδρα της επιτροπής θα είναι το Υπουργείο Εσωτερικών και η θητεία της διαρκεί από την στιγμή που συγκροτείται μέχρι και την καταληκτική προθεσμία επί των εκλογικών ενστάσεων και την ορκωμοσία των νέων μελών σε Ελληνικό ή Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και την αυτοδιοίκηση.

Άρθρο 4

Δημιουργία Πληροφοριακού Συστήματος «Καποδίστριας»

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το ΕΔΥΤΕ αναλαμβάνουν την δημιουργία ενός σύγχρονου, καινοτόμου και ασφαλούς πληροφοριακού συστήματος-ψηφιακή κάλπη προς τιμήν του μεγάλου μας Εθνικού Κυβερνήτη και οραματιστή της άμεσης δημοκρατίας, Ιωάννη Καποδίστρια. Το πληροφοριακό σύστημα «Καποδίστριας» καταργεί τον

παραδοσιακό τρόπο ψηφοφορίας με κάλπη και τον αντικαθιστά με νέο, ασφαλέστερο και ταχύτερο τρόπο εκλογής, αυτόν της ψηφιακής εποχής. Σε ειδική αίθουσα, εντός του Υπουργείου Εσωτερικών εγκαθίσταται υπερσύγχρονος κεντρικός υπολογιστής τύπου Server που θα λειτουργεί σαν ψηφιακή κάλπη, συλλέγοντας τις ηλεκτρονικές ψήφους των πολιτών από όλα τα εκλογικά κέντρα της επικράτειας. Σε κάθε εκλογικό κέντρο και εντός παραβάν θα εγκατασταθεί ένας (1) τερματικός σταθμός τύπου τάμπλετ ώστε κάθε πολίτης να μπορεί ανώνυμα και με ασφάλεια να ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα. Η επικοινωνία μεταξύ των τάμπλετ σε όλα τα εκλογικά κέντρα και του Server στο Υπουργείο Εσωτερικών θα γίνεται μέσω ενδοδικτύου (intranet) και όχι μέσω διαδικτύου, ώστε να διασφαλιστεί σε μέγιστο βαθμό η αξιοπιστία και το αδιάβλητο.

Άρθρο 5

Η εφαρμογή του πληροφοριακού συστήματος «Καποδίστριας»

Σε κάθε τερματικό-tablet θα βρίσκεται προεγκατεστημένη εφαρμογή (application) που θα υλοποιηθεί από το ΕΔΥΤΕ. Η διεπαφή της εφαρμογής θα είναι τόσο απλή για τον χρήστη ώστε να μπορούν όλοι, ανεξαρτήτως ηλικίας να ψηφίσουν το κόμμα και τον υποψήφιο της επιλογής τους. Συγκεκριμένα, στην εφαρμογή θα υπάρχει μια κεντρική οθόνη με όλα τα κόμματα που συμμετέχουν στην εκλογική διαδικασία, με εμφανή την γραμματοσειρά και το έμβλημα τους. Η σειρά κατάταξης θα είναι με βάση τα ποσοστά που έλαβαν στις προηγούμενες εκλογές, ενώ τα υπόλοιπα κόμματα θα ακολουθούν αλφαριθμητικά. Οι πολίτες θα μπορούν πατώντας στο κόμμα της επιλογής τους να καταχωρίσουν την ψήφο τους μετά από σχετικό μήνυμα επιβεβαίωσης. Στην συνέχεια θα ανοίγει η σχετική καρτέλα με τους υποψηφίους της εκλογικής τους περιφέρειας που και εκεί θα μπορούν να επιλέξουν με βάση την κείμενη εκλογική νομοθεσία εις ότι αφορά τις έδρες, όπως ακριβώς γινόταν και στο παρελθόν με την σταυροδοσία.

Άρθρο 6

Ασφάλεια και μυστικότητα της ψήφου

Για να διασφαλιστεί το αδιάβλητο της διαδικασίας αλλά και η ακεραιότητα της ψήφου θα χρησιμοποιηθούν διάφορες τεχνικές με ισχυρά πρωτόκολλα κρυπτογραφίας. Οι πολίτες εισέρχονται απλά με την ταυτότητα τους όπως ισχύει μέχρι σήμερα και ο δικαστικός αντιπρόσωπος απλά σημειώνει την παρουσία τους. Ακολούθως η ηλεκτρονική ψήφος φθάνει στην ψηφιακή κάλπη κρυπτογραφημένη, με μια τεχνική που ονομάζεται κρυπτογραφία δημόσιου κλειδιού. Με την τεχνική αυτή δουλεύουν όλες οι υπηρεσίες στο διαδίκτυο, από τα συστήματα αποστολής μηνυμάτων μέχρι τη διασφάλιση της ηλεκτρονικής τραπεζικής. Επιπλέον, θα εφαρμοστεί και ένας δεύτερος τρόπος ασφάλισης της ψήφου με διπλή καταγραφή.

Στον ψηφιακό κόσμο, η ψήφος είναι ένα πακέτο από μηδενικά και άσσους (το λεγόμενο διάδικτο σύστημα) το οποίο μετατρέπεται σε δεκαεξαδικό κτλ., όταν ο χρήστης ολοκληρώσει την διαδικασία της ψηφοφορίας, η εφαρμογή που βρίσκεται στο τερματικό-tablet δημιουργεί τυχαία έναν 5ψήφιο αριθμό (random generated number) τον οποίο προσδένει στο πακέτο της ψήφου και αφού τον αποθηκεύσει στην δική της βάση δεδομένων, στην συνέχεια την αποστέλλει στην ψηφιακή κάλπη στον κεντρικό server. Έτσι υπάρχει διπλή

καταγραφή. Κάθε ψήφος επομένως θα έχει έναν τυχαίο 5ψήφιο αριθμό ο οποίος θα πρέπει να ταυτίζεται με την ψήφο που έλαβε η ψηφιακή κάλπη από το συγκεκριμένο εκλογικό τμήμα. Έτσι, αν για παράδειγμα η ψήφος με αριθμό 45163 από το εκλογικό τμήμα Α που βρίσκεται καταχωρημένη στο συγκεκριμένο tablet είναι η ίδια, με τον ίδιο αριθμό και εκλογικό τμήμα που βρίσκεται στην βάση δεδομένων της ψηφιακής κάλπης- κεντρικού server τότε μιλάμε για έγκυρη ψήφο. Σε κάθε άλλη περίπτωση, θεωρείται άκυρη και δεν προσμετράτε στο τελικό αποτέλεσμα. Επειδή χρησιμοποιείται εσωτερικό δίκτυο και για συγκεκριμένες ώρες για την επικοινωνία τερματικών-tablets με την ψηφιακή κάλπη είναι πάρα πολύ δύσκολο έως απίθανο για το σύστημα να καθίστατο διάτρητο.

Άρθρο 7

Βάση δεδομένων του Πληροφοριακού συστήματος «Καποδίστριας»

Στην ψηφιακή κάλπη του Κεντρικού Server που θα βρίσκεται στο Υπουργείο Εσωτερικών θα βρίσκεται μια μοναδική βάση δεδομένων με τίτλο «Εθνικές Εκλογές», «Ευρωεκλογές» ή «Αυτοδιοικητικές Εκλογές» ανάλογα τον τύπο των εκλογών που θα διενεργηθούν και φυσικά την χρονολογία τέλεσης τους. Στην βάση δεδομένων αυτή, θα φυλάσσονται όλες οι ψήφοι από κάθε εκλογικό τμήμα, κάθε δήμο, κάθε νομό και εκλογική περιφέρεια.

Στο πληροφοριακό Σύστημα Ηλεκτρονικής Ψηφοφορίας «Καποδίστριας» διασφαλίζεται στο ακέραιο η ανωνυμία του πολίτη αφού δεν χρειάζεται να βάλει κανένα προσωπικό του στοιχείο κατά την διάρκεια της ψηφοφορίας. Εισέρχεται, ψηφίζει και εξέρχεται.

Η βάση δεδομένων στην ουσία είναι η ψηφιακή κάλπη όπως αναφέρθηκε παραπάνω και έχει την μορφή μιας πυραμίδας από πίνακες. Κάθε πίνακας έχει σχεσιακό μοντέλο με τον αμέσως προηγούμενο. Οι ψήφοι θα χωρίζονται ανά εκλογικό τμήμα, δήμο, νομό και περιφέρεια μέχρι να φτάσουν στην Επικράτεια της ψηφιακής κάλπης. Έτσι είναι ευκολότερο για τους διαχειριστές να βρίσκουν τυχών παρατυπίες ή παραλείψεις αφού με το σύστημα της διπλής καταγραφής καμία ψήφος δεν θα είναι ορφανή.

Άρθρο 8

Αίθουσα Κέντρου Εκλογικής Διαδικασίας – Α.Κ.Ε.Δ

Ο χώρος που θα βρίσκεται η ψηφιακή κάλπη- Κεντρικός Server στο Υπουργείο εσωτερικών, θα αποκαλείται εφεξής «Αίθουσα Κέντρου Εκλογικής Διαδικασίας». Θα είναι φυλασσόμενη, εφοδιασμένη με κλιματισμό, θέρμανση, τουαλέτες και παροχή πόσιμου νερού. Εντός της αιθούσης, θα υπάρχουν οθόνες που θα δείχνουν στατιστικά στοιχεία των εκλογών σε πραγματικό χρόνο, ενώ δικαίωμα εισόδου -αλλά όχι εξόδου αν έχουν ξεκινήσει οι εκλογές- έχουν οι Υπουργοί Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθώς και οι Υφυπουργοί τους. Η ψηφιακή κάλπη-Κεντρικός Server βρίσκεται σε απομονωμένο σημείο και ασφαλισμένη ώστε να μην υπάρχει τρόπος παρέμβασης από τρίτους. Για όσο διαρκούν οι εκλογές, δυο τεχνικοί, ένας από το ΕΔΥΤΕ και ένας από την 20μελή επιτροπή βρίσκονται μέσα στην ΑΚΕΔ, ενώ είναι και οι μοναδικοί που μπορούν να επέμβουν στην ψηφιακή κάλπη σε περίπτωση προβλήματος και πάντα κατόπιν σχετικής άδειας. Για το είδος του προβλήματος θα πρέπει να ενημερωθούν όλοι οι παρευρισκόμενοι, συμπεριλαμβανομένου και των παρατηρητών των κομμάτων.

Άρθρο 9

Παρατηρητές

Δικαίωμα να βλέπουν την διαδικασία των εκλογών σε πραγματικό χρόνο έχουν μόνο εξουσιοδοτημένοι παρατηρητές των εκλεγμένων κομμάτων του Ελληνικού ή/και του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου. Για όσο διαρκεί η διαδικασία, δηλαδή από την 7^η πρωινή μέχρι και την 7^η απογευματινή, απαγορεύεται να εξέλθουν της αίθουσας του Κέντρου Εκλογικής Διαδικασίας καθώς και να έχουν μαζί τους οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας. Απαγορεύεται επίσης η οποιαδήποτε επαφή τους με τον κεντρικό Server πλην των περιπτώσεων του άρθρου 8, όπου κατόπιν σχετικής άδειας θα μπορούν να ενημερώνονται από τους τεχνικούς για όποιο πρόβλημα προκύψει αλλά και να επιβλέπουν την ομαλή διόρθωση του.

Άρθρο 10

Ενημέρωση πολιτών

Για όσο διαρκεί η προεκλογική περίοδος, τα κανάλια πανελλήνιας και περιφερειακής εμβέλειας, οι ραδιοφωνικοί σταθμοί και οι ιστοσελίδες υποχρεούνται να προβάλλουν ενημερωτικά σποτάκια για τις εκλογές, ενώ θα λειτουργεί και τηλεφωνικός αριθμός υποστήριξης 24/7 όπου θα πληροφορούνται οι πολίτες για τον νέο, ψηφιακό τρόπο ψηφοφορίας.

Άρθρο 11

Ομαλή λειτουργία των εκλογών

Για την ομαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος «Καποδίστριας» αλλά και γενικότερα της εκλογικής διαδικασίας, για δυο εβδομάδες προ των εκλογών και μέχρι την τελευταία ημέρα θα γίνονται προσομοιώσεις από κάθε εκλογικό τμήμα, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία του δικτύου και του εξοπλισμού. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια θα βρίσκεται κλιμάκιο τεχνικών που θα έχει οριστεί από την 20μελή επιτροπή και το οποίο θα είναι έτοιμο να επέμβει σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές (αστυνομία, δήμους κλπ.) για να αντιμετωπίσει προβλήματα τεχνικής φύσεως.

Άρθρο 12

Αστοχία υλικού

Σε περίπτωση βλάβης υλικού σε κάποιο εκλογικό τμήμα, οι υπεύθυνοι τεχνικοί της συγκεκριμένης εκλογικής περιφέρειας σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Εσωτερικών και της Περιφέρειας, μεριμνούν για την άμεση αντικατάσταση του. Σε περίπτωση αδυναμίας, ο δικαστικός αντιπρόσωπος μαζί με τους εκλογείς μεταφέρονται στο πλησιέστερο εκλογικό τμήμα αφού πρώτα δηλώσει γραπτώς την φύση του προβλήματος αλλά και την μεταφορά των εναπομεινάντων εκλογέων στο συγκεκριμένο τμήμα.

Άρθρο 13

Προϋπολογισμός

Για την δημιουργία του Πληροφοριακού συστήματος ψηφιακής κάλπης «Καποδίστριας», την αγορά και εγκατάσταση του Κεντρικού Server, τερματικών μονάδων για τα εκλογικά τμήματα-tablets, καθώς και λοιπού τεχνολογικού εξοπλισμού όπως οθόνες, τροφοδοτικά, καλώδια, διακομιστές, εκτυπωτές κλπ., το κόστος δεν προβλέπεται να ξεπεράσει τα 20.000.000 ευρώ και το οποίο είναι εφάπαξ, πράγμα που σημαίνει ότι δεν θα χρειάζεται να αλλάζει ο εξοπλισμός σε κάθε εκλογική διαδικασία αλλά μόνο όταν πλέον καθίσταται απαρχαιωμένος. Στον προϋπολογισμό δεν συμπεριλαμβάνονται οι αμοιβές των τεχνικών του ΕΔΥΤΕ και της 20μελής επιτροπής. Οι πρώτοι αμείβονται ήδη από το Ελληνικό δημόσιο, ενώ οι δεύτεροι, τα μέλη της επιτροπής συνάπτουν σύμβαση έργου και αμείβονται από τον προϋπολογισμό του Γενικού λογιστηρίου τους κράτους.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου ισχύει μετά την δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο προτείνων βουλευτής

Μανούσος Γεώργιος - Ανεξάρτητος Βουλευτής Β2 Δυτικού Τομέα Αθηνών

